

גולה + הקב"ה = גאולה

התוועדות – י"ט כסלו תשמ"ה

"ט כסלו הוא יום שחרורו של אדמו"ר הזקן מהכלא.

הרבי מלמד אותנו שיעור בגאולה. המלה "גאולה" מורכבת מאותן אותיות שמהן מורכבת המלה "גולה", בתוספת האות א'.

פירושה ותוכנה הפשוט של "גאולה" הוא השבת דבר למקומו הראוי.

ובפרט שכל ענייני גאולה "חד הוא", על-דרך דברי הגמרא בנוגע לכמה עניינים שיש להם שם זהה "אשר יקראו לו בלשון הקודש" – שהוא, כפי תורת הבעש"ט, שם שאינו הסכמי, כלומר שבני-אדם הסכימו ביניהם לתת לדבר שם זה, אלא הוא שם שהובא בתורה שהיא חכמתו ורצונו של הקדוש ברוך הוא; ועל כך אומר הבעש"ט, שאותיות השם ותוכן השם מחיים, מהווים ומקיימים את הדבר הנקרא בשם זה.

ובנוגע לעניין הגאולה – פירושו בלשון הקודש הוא שהדבר נגאל, ועובדה זו גופא מורה על כך שישנו דבר שנמצא שלא במקומו, ויש צורך לגאול אותו, ופעולה זו גואלת אותו ומשיבה אותו למקומו, למקום ששם היא כראוי לה, היפך הגלות.

ובזה גופא – שהרי כל עניין בלשון הקודש הוא בדיוק, ועאכ"כ השמות בלשון הקודש – הרי גם להפך הגאולה ישנו שם בלשון הקודש, שהוא – "גולה".

השם "גולה" מדגיש שמדובר בדבר שגלה, שנלקח מהמקום שאליו הוא שייך, ונמצא עתה במקום שאינו מקומו. והשם עצמו מדגיש, שבמה היא הגאולה – על-ידי כך שנוטלים את המעמד ומצב של "גולה", ומכניסים בו "אל"ף, ואזי נעשה עניין הגולה – עניין של גאולה.

הגמרא מפרשת: מהו עניינו של אל"ף? – אל"ף מורה על "אלופו של עולם".

אל"ף פירושה עצם העניין של "אחד", של הדבר הראשון, שהרי זהו עניינה של אל"ף באל"ף-בי"ת – שהיא האות הראשונה.

ובדומה לכך – מיהו "מצוי ראשון לכל הנמצאים", מיהו התחלת כל העניינים, כשם שהאות אל"ף היא התחלת כל האל"ף-בי"ת, שמהם מורכבים כל השמות וכל שם בפני-עצמו? – זהו הקב"ה.

ובכן, כאשר "לוקחים" את הקב"ה, ומכניסים אותו בגלות, ב"גולה" – אפילו קודם הזמן שבו הוא עומד בתחילת התיבה, אלא עדיין בזמן הגולה – גם אז הוא נעשה אות באמצע התיבה עכ"פ; אות בגלוי, כשם שאנו רואים את האות אל"ף בתיבת "גאולה" כמו את שאר האותיות שבתיבה זו.

ואין זו סתם אות, אלא אות המהפכת את כל תוכן של האותיות שהיו לפני שהכניסו אות זו.

וכך, כשנוטלים את זמן הגלות, ומכניסים בתוכו – אבל באופן גלוי – את "אלופו של עולם", עניין האלוקות, אזי עוד לפני שבאה הגאולה האמיתית והשלמה – כבר אז, עדיין במעמד ומצב של גולה – מכניס האדם, על-ידי

פרשת זישה

מעשינו ועבודתנו, על-ידי חיי היום-יום שלו, מכניס הוא אלוקות באמצע כל פעולותיו: הן "בפיד", הן "בלבבך" והן "לעשותו".

ואזי גואל הוא את עצמו, וגואל הוא את כל העניינים שבהם הוא עוסק, מדבר או מחשב, וגואל הוא גם את אלו שעליהם הוא משפיע ש"ממנו יראו וכן יעשו", שגם הם ינהגו כך, שגם אצלם תבוא הגאולה הפרטית. וכשמצטרפות יחד כמה וכמה גאולות פרטיות – אזי חל הדין וההלכה הפסוקה ש"הולכין אחר הרוב".

ובפרט לפי פסק-הדין של הרמב"ם, ש"לעולם" – בכל מעמד ומצב, זמן ומקום שיהיה – חיוב על כל אדם מישראל שיראה "עצמו שקול וכל העולם כולו שקול", ולכן יש בכחו להכריע, על-ידי מעשה אחד ויחיד, דיבור או מחשבה שלו.

אל לו לחשוב, כפי שהיצר מנסה לפתות אותו: מה חשוב כל-כך אם אדם אחד ויחיד – ו"ידע איניש בנפשיה" מעמדו ומצבו – ייזהר בדיבור, או ייזהר אפילו במעשה? ועאכו"כ – איזה מקום תופסת מחשבה שלו? ובכן, הרמב"ם פוסק כפסק-דין, שבידו להכריע את עצמו וכל העולם כולו ולהביא הצלה וישועה.

ובמה היא הנקודה שבדבר? הנקודה היא בכך שעליו להכניס את "אלופו של עולם" בכל פעולה שלו.

